

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudkyně JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Jitky Zavřelové v právní věci **žalobkyně: I. O.**, bytem Z., J., zastoupené Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

t a k t o :

I. Řízení se z a s t a v u j e .

II. Žalovaný j e p o v i n e n zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 13.342 Kč, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení, a to k rukám Mgr. Marka Čechovského, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou dle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), doručenou zdejšímu soud dne 20. 12. 2016 se žalobkyně domáhala ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení o její žádosti o povolení k trvalému pobytu ze dne 9. 8. 2016. Žalobkyně uvedla, že žalovaný nerozhodl o její žádosti ve lhůtě 60 dnů dle § 169 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobkyně proto nadřízenému orgánu navrhla uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného. Nadřízený orgán opatřením ze dne 3. 11. 2016 přikázal žalovanému rozhodnout ve věci její žádosti do 30 dnů od doručení opatření, avšak i tato lhůta marně uplynula a žalobkyně nebyla do dne podání žaloby informována o tom, že by o její žádosti bylo rozhodnuto.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel její oprávněnost s tím, že v řízení konal nezbytné úkony a dne 30. 11. 2016 vydal rozhodnutí čj. OAM-12439-23/TP-2016, jímž vydal žalobkyni povolení k trvalému pobytu a přiznal jí právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství. Protože rozhodl ve lhůtě stanovené v opatření proti nečinnosti, je žaloba bezpředmětná, a navrhl proto její zamítnutí. Vyjádřil rovněž nesouhlas s požadavkem žalobkyně na náhradu nákladů řízení a navrhl žalobkyni náhradu nepřiznat v souladu s § 60 odst. 7 s. ř. s.

V replice k vyjádření žalovaného a k výzvě soudu, zda s ohledem na dané vyjádření trvá na podané žalobě, žalobkyně uvedla, že v rámci správního řízení byla a je zastoupena na základě plné moci stejným zástupcem jako v řízení o nyní projednávané žalobě, jemuž dne 15. 9. 2016 bylo doručeno vyznění o pokračování v řízení, přičemž od té doby nedošlo k ukončení zastoupení. Rozhodnutí o povolení k trvalému pobytu se vydává písemně, přičemž vydáním rozhodnutí se rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení. Jedná se přitom o rozhodnutí, které má být doručeno zástupci žalobkyně a pro posouzení, zda bylo či nebylo vydáno je určující, zda bylo předáno k doručení zástupci, k čemuž však nedošlo.

Žalobkyně proto setrvala na podané žalobě.

Při jednání u soudu žalobkyně (před jeho formálním zahájením spočívajícím v přednesu žalobního návrhu) vzala prostřednictvím svého zástupce žalobu v plném rozsahu zpět, přičemž poukázala na praxi žalovaného, která způsobuje, že zástupce účastníka řízení se nedozví o tom, že žalovaný rozhodnutí vydal. Žalovaný postupuje tak, že jeho pracovník telefonicky sdělí žadateli, že mu bylo vyhověno. V souladu s úpravou plynoucí ze správního řádu by nicméně mělo být rozhodnutí doručeno též zástupci účastníka, který se často až při jednání u soudu dozví o tom, že rozhodnutí ve věci bylo vydáno.

Jak plyne z § 47 písm. a) s. ř. s., soud řízení usnesením zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět. Soud v návaznosti na výše uvedené a v souladu s dispoziční zásadou dle citovaného § 47 písm. a) s. ř. s. řízení o podané žalobě zastavil.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně setrvala na požadavku na přiznání náhrady nákladů řízení, zabýval se soud dále i otázkou náhrady nákladů. Jak plyne z § 60 odst. 3 s. ř. s., *„žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzál-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.“* Jak přitom plyne z § 79 odst. 1 s. ř. s., *„ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení“*. Předmětem sporu je tedy v daném žalobním řízení toliko otázka uložení povinnosti vydat rozhodnutí (osvědčení). Obecnou úpravu vydání rozhodnutí ve správním řízení přitom obsahuje § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu, podle něhož se *„vydáním rozhodnutí rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:"“*. Speciální úpravu v rámci zákona o pobytu cizinců ve vztahu k vydání rozhodnutí pak představuje ustanovení § 169 odst. 10 tohoto zákona, podle jehož písm. d) se v případě povolení k trvalému pobytu vydáním rozhodnutí rozumí *„převzetí rozhodnutí o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 74, průkazu o povolení k trvalému pobytu občana Evropské unie nebo průkazu o povolení k trvalému pobytu podle § 87t, jde-li o vydání povolení k trvalému pobytu“*.

Krajský soud v Praze v tomto ohledu ze správního spisu v dané věci ověřil, že rozhodnutí čj. OAM-12439-23/TP-2016, kterým bylo žalobkyni vydáno povolení k trvalému pobytu, je datováno dnem 30. 11. 2016, přičemž dle záznamu na daném rozhodnutí je žalobkyně osobně převzala dne 4. 1. 2017. Žádný záznam o předání stejnopisu rozhodnutí k vypravení (jiném úkonu směřujícím k doručení) či o výzvě žalobkyni (jejímu zástupci) k převzetí rozhodnutí součástí správního spisu není. Jak z hlediska obecné úpravy správního řízení, tak z hlediska úpravy speciální plynoucí ze zákona o pobytu cizinců je tedy zřejmé, že k vydání daného rozhodnutí došlo až po zahájení soudního řízení (žaloba byla podána u soudu dne 20. 12. 2016). Lze tedy mít za to, že zpětvzetí žaloby bylo učiněno na základě pozdějšího chování žalovaného. K tomu soud poznamenává, že při úvaze o důvodech zpětvzetí návrhu není na místě hodnotit důvodnost návrhu, resp. zabývat se věcí samou (nečinností žalovaného). Soud proto žalobkyni přiznal nárok na náhradu nákladů řízení proti žalovanému (60 odst. 3 věta druhá s. ř. s.), přičemž v dané věci neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s., pro které by žalobkyni náhradu nákladů řízení přiznat neměl, ostatně sám žalovaný na toto ustanovení v rámci vyjádření k žalobě poukázal pouze obecně, aniž by jakékoliv důvody zvláštního zřetele hodné (byť jen nepřímo) označil.

Náhrada nákladů řízení žalobkyně přitom činí 13.342 Kč a skládá se ze zaplacené a nevrácené části soudního poplatku ve výši 1.000 Kč a z odměny za právní zastoupení ve výši 12.342 Kč. Tato odměna zahrnuje tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a replika k vyjádření žalovaného) po 3.100 Kč podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a dále tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky; to vše kromě nevráceného soudního poplatku navýšeno o 21% DPH ve výši 2.142 Kč. Náhradu za účast u jednání soud žalobkyni nepřiznal, neboť toto jednání nebylo formálně ani zahájeno.

Nad rámec výše uvedeného – v návaznosti na vyjádření zástupce žalobkyně učiněného v rámci zpětvzetí žaloby – pak Krajský soud v Praze s odkazem na výše již citované ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s. opětovně připomíná, že předmětem řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu může být pouze otázka, zda je namístě žalovanému správnímu orgánu uložit povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé (osvědčení) či nikoliv. V tomto ohledu je nutno především poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle něhož se žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nelze domáhat pouhého doručení již vydaného rozhodnutí správního orgánu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, čj. 1 Ans 2/2008-52). V situaci, kdy není sporu o tom, že určité rozhodnutí bylo vydáno (viz výše), se tak již nelze úspěšně dovolávat v řízení před soudem ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu. Samozřejmě v obecné rovině nelze vyloučit, že by v důsledku chybného postupu žalovaného či nesprávného doručování daného rozhodnutí mohlo být zasaženo do práv účastníků správního řízení. V takovém případě je však třeba k ochraně těchto práv využít jiné zákonem předvídané nástroje. V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu proto správnímu soudu v zásadě nepřísluší posuzovat zákonnost postupu žalovaného správního orgánu při oznamování (doručování) již vydaného rozhodnutí, neboť by tím vykročil ze zákonného rámce daného soudního řízení, a to tím spíše v nyní projednávané věci, kde by se jednalo pouze o *obiter dictum* usnesení o zastavení řízení.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. března 2017

JUDr. Milan Podhrázký, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pavčina Švejdová